

Februar 2018.

***Fokus: Zakon o izmenama i dopunama
Zakona o porezu na dohodak građana***

Narodna skupština Republike Srbije je 14. decembra 2017. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana, koji se primenjuje od 1. januara 2018. godine, osim odredbi kod kojih je drugačije naznačeno (u daljem tekstu: „Izmene Zakona“).

Novine predviđene Izmenama Zakona za cilj imaju podsticanje preduzetništva, eliminisanje prepreke za započinjanje i vođenje poslovanja kroz utvrđivanje poreskih oslobođenja, kao i umanjeње sive ekonomije.

Najznačajnije novine koje donose Izmene Zakona su sledeće:

1. Dohodak nerezidenta

Izmenama Zakona precizira se pojam dohotka koji na teritoriji RS ostvaruje fizičko lice – nerezident, tako što je određeno da se dohotkom smatra dohodak koji fizičko lice ostvari po osnovu rada koji obavlja na teritoriji Republike, kao i dohodak po osnovu prava nastalog na teritoriji Republike, uključujući i pravo po osnovu imovine koja se nalazi na teritoriji Republike kojom nerezidentno lice raspolaže.

2. Izuzimanje iz dohotka za oporezivanje

Izmenama Zakona propisana su nova primanja fizičkih lica na koja se ne plaća porez na dohodak, i to:

- novčana pomoć fizičkim licima koja nisu u radnom odnosu kod davaoca koja služi za lečenje u zemlji ili inostranstvu, u visini stvarnih troškova lečenja, dokumentovano računima zdravstvene ustanove koja je lečenje izvršila, kao i dokumentovani troškovi prevoza i smeštaja za potrebe lečenja tog lica;
- novčana pomoć fizičkim licima koja nisu zaposlena kod davaoca, a koja ne predstavlja ekvivalent za neki njihov rad, odnosno protivuslugu za neku njihovu aktivnost u odnosu na davaoca - u iznosu do 12.375 dinara godišnje, ostvarene od jednog isplatioca.

3. Porez na zarade

• Predmet oporezivanja

Izmenama Zakona precizira se da se pod zaradom smatra primanje koja zaposleni u vezi sa radom kod domaćeg poslodavca ostvari od lica, koje se u smislu zakona koji

uređuje porez na dobit pravnih lica, smatra povezanim licem s poslodavcem. Dalje, utvrđuje se da se pod zaradom smatraju i primanja u vezi sa radom kod poslodavca koja **po osnovu prava iz radnog odnosa lice ostvari po prestanku radnog odnosa**. Shodno navedenom, naknada štete za neiskorišćeni godišnji odmor i regres za godišnji odmor, razne isplate po osnovu bonusa i nagrada, odnosno po osnovu doprinosa zaposlenog poslovnom uspehu poslodavca za period dok je bio u radnom odnosu i slično smatraće se zaradom na koju se plaćaju porez i doprinosi na zarade.

- **Poreska osnovica**

Povećan je neoporezivi iznos zarade sa 11.790,00 dinara **na 15.000,00 dinara za lice koje radi sa punim radnim vremenom**.

4. Poreska oslobođenja

Izmenama Zakona utvrđeno je da se ne plaća porez na zarade na primanja zaposlenog po osnovu naknade troškova službenih putovanja u zemlji i inostranstvu, ukoliko su naknade tih troškova utvrđene na način i u skladu sa propisima nadležnog državnog organa.

Takođe, predviđeno je da se ne plaća porez na zaradu na novčanu pomoć koja služi za lečenje zaposlenog u zemlji ili inostranstvu, u visini stvarnih troškova lečenja, dokumentovano računima zdravstvene ustanove koja je lečenje izvršila, kao i dokumentovani troškovi prevoza i smeštaja za potrebe lečenja tog lica.

5. Poreske olakšice

- **Produženje postojećih poreskih olakšica**

Članom 21v i 21d Izmena Zakona produžen je period primene postojećih olakšica za zapošljavanje novih lica koju koriste poslodavci **do 31. decembra 2019. godine**, te je precizirano da poreske olakšice za zapošljavanje novih zaposlenih mogu ostvariti i preduzetnici paušalci i preduzetnici poljoprivrednici ako zasnivanjem radnog odnosa povećaju broj zaposlenih **u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. marta 2014. godine**.

Utvrđeno je da poslodavac - pravno lice koje se, u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo, razvrstava u mikro i mala pravna lica, kao i preduzetnik, preduzetnik paušalac ili preduzetnik poljoprivrednik, koji zasnjuje radni odnos sa najmanje dva nova lica, ima pravo na povraćaj 75% plaćenog poreza na zaradu za novozaposleno lice **isplaćenu zaključno sa 31. decembrom 2019. godine**. Navedenu poresku olakšicu može ostvariti poslodavac ako zasnivanjem radnog odnosa poveća broj zaposlenih **najmanje za dva u odnosu na broj zaposlenih koji je poslodavac imao na dan 31. oktobra 2015. godine**.

- **Uvođenje novih poreskih oslobođenja**

Uvedeno je da poslodavac – novoosnovano privredno društvo, kao i novoosnovani preduzetnik, koji je upisan u registar nadležnog organa, odnosno organizacije, **može da ostvari pravo na oslobođenje od plaćanja poreza po osnovu zarade osnivača, odnosno po osnovu lične zarade**

preduzetnika, kao i po osnovu zarade zaposlenih i to najviše za devet novozaposlenih lica sa kojima je zasnovao radni odnos, pod sledećim uslovima:

- ukoliko je osnivač, odnosno svaki od osnivača ako ih je više, zasnovao radni odnos u tom privrednom društvu, i da je prijavljen (kao i novoosnovani preduzetnik) na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja;
- da su osnivači novoosnovanog pravnog lica, kao i preduzetnik, u periodu od najmanje šest meseci neprekidno pre dana osnivanja pravnog lica, odnosno registrovanja preduzetnika, kod Nacionalne službe za zapošljavanje bili prijavljeni kao nezaposleni ili da su u periodu od 12 meseci pre dana osnivanja, odnosno registrovanja stekli srednje, više ili visoko obrazovanje, u skladu sa zakonom;
- da je poslodavac zaključio ugovor o radu sa novozaposlenim licima (najviše za 9 lica) u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi i da je ta lica prijavio na obavezno socijalno osiguranje u Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranje.

Pravo na poresko oslobođenje poslodavac može da ostvari za poreski period u kojem je osnovan, kao i za naredni poreski period, po osnovu zarade koja je

isplaćena zaključno sa 31. decembrom navedenog poreskog perioda.

Lice koje je osnivač, odnosno preduzetnik može da ostvari poresko oslobođenje, samo jednom kao novoosnovani subjekt, i to u svojstvu ili osnivača ili preduzetnika.

Navedeno poresko oslobođenje **primenjuje od 01. oktobra 2018. godine**, i isto može ostvariti poslodavac - pravno lice, odnosno preduzetnik koji je **osnovan zaključno sa 31. decembrom 2020. godine**, s tim da korišćenje navedenog poreskog oslobođenja isključuje pravo na druge poreske olakšice.

6. Porez na prihode od samostalne delatnosti

- **Poreski obveznik**

Izmenama Zakona izvršeno je preciziranje pojma poreskog obveznika na prihode od samostalne delatnosti, tako što je određeno da je obveznik fizičko lice koje u upisano u registar kod nadležnog organa, odnosno organizacije, a porez na prihode od samostalne delatnosti plaća na oporezivu dobit (dalje: **preduzetnik**), odnosno na paušalno utvrđeni prihod (dalje: **preduzetnik paušalac**), kao i da se istim smatra i **obveznik poreza po osnovu prihoda od poljoprivrede i šumarstva** - fizičko lice koje je nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva upisano u registar poljoprivrednih gazdinstava, koji vodi poslovne knjige u skladu sa zakonom i porez na prihode od samostalne delatnosti plaća na oporezivu dobit (dalje: **preduzetnik**

poljoprivrednik), kao i fizičko lice koje je obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost, kao i svako drugo fizičko lice koje obavlja delatnost nezavisno od toga da li je ta delatnost registrovana i porez na prihode od samostalne delatnosti plaća na oporezivu dobit (dalje: **preduzetnik drugo lice**).

- **Poreska osnovica**

Precizirano je da oporezivi prihod od samostalne delatnosti predstavlja **oporezivu dobit**, a za preduzetnika paušalca **paušalno utvrđen prihod**.

- **Obaveza vođenja poslovnih knjiga za preduzetnike**

Predviđena je, kao opšte pravilo, obaveza vođenja knjiga po sistemu dvojnog knjigovodstva u skladu sa Zakonom o računovodstvu za sve preduzetnike koji obavljaju registrovanu delatnost.

Izuzetno, preduzetnici paušalci vode knjigu ostvarenog prometa, a fizička lica obveznici PDV-a, fizička lica nosioci porodičnog poljoprivrednog gazdinstva i drugi obveznici koji vrše delatnosti nezavisno od toga da li su registrovani - vode knjige po sistemu prostog knjigovodstva.

Ova izmena se primenjuje počev od 2019. godine

Rok za podnošenje poreske prijave i poreskog bilansa za prihode od samostalne delatnosti, osim preduzetnika paušalaca, nadležnom poreskom organu **pomeran je na 15. april (umesto do 15. marta)**

godine koja sledi godinu za koju se utvrđuje porez.

Naposletku, preduzetnik paušalac koji u toku godine prestane, odnosno prekine obavljanje samostalnu delatnosti, dužan je da o tome obavesti poreski organ podnošenjem poreske prijave u roku od 30 dana od dana prestanka, odnosno prekida obavljanja delatnosti.

7. Ostale značajnije izmene

- **Tretman specifične premije kolektivnog osiguranja zaposlenih**

Utvrđeno je da se zaradom ne smatra premija kolektivnog osiguranja života za slučaj smrti zaposlenog usled bolesti koju poslodavac plaća za sve zaposlene.

- **Povraćaj plaćenog poreza bankama**

Predviđena je mogućnost povraćaja bankama poreza na dohodak građana plaćenog po osnovu otpisa vrednosti pojedinačnih potraživanja po osnovu problematičnih kredita u smislu propisa Narodne banke Srbije i Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

- **Hartije od vrednosti**

Izmenama Zakona izvršeno je preciziranje izraza *momenat ostvarivanja prihoda* kao momenat kada zaposleni stekne pravo da raspoláže hartijama od vrednosti koje je dobio od poslodavca ili od lica povezanog sa poslodavcem.